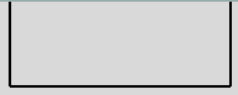

STANISŁAW SKARŻYŃSKI

Legenda wśród pilotów

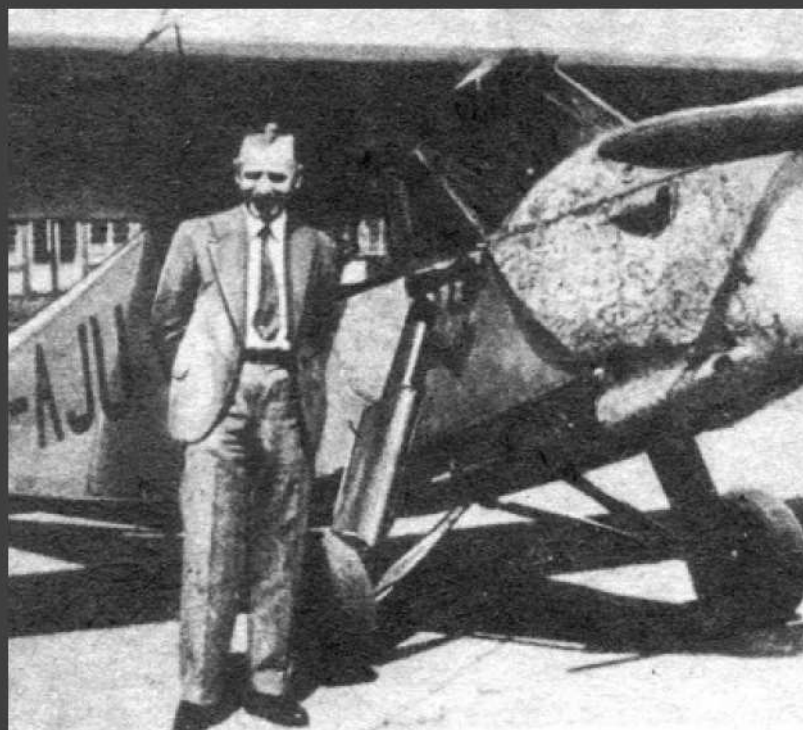

JAKO PIERWSZY POLAK POKONAŁ ATLANTYK. W
REKORDOWYM CZASIE OBLECIAŁ AFRYKĘ. BRAŁ
TEŻ UDZIAŁ W POWIETRZNYCH STARCIACH II
WOJNY ŚWIATOWEJ, STAJĄC SIĘ WIZYTÓWKĄ
POLSKIEGO LOTNICTWA.

Jednakże zacznijmy od początku

1MAJA
1899 ROK

Tego dnia w Warcie na północny zachód od Sieradza przyszedł na świat Stanisław Jan Skarżyński. Pułkownik pilot Wojska Polskiego, kawaler Orderu Virtuti Militari, pierwszy Polak, który przeleciał Atlantyk, ustanawiając przy tym światowy rekord odległości lotu.

Herb Warty

POCZĄTKI LOTNICZEJ KARIERY

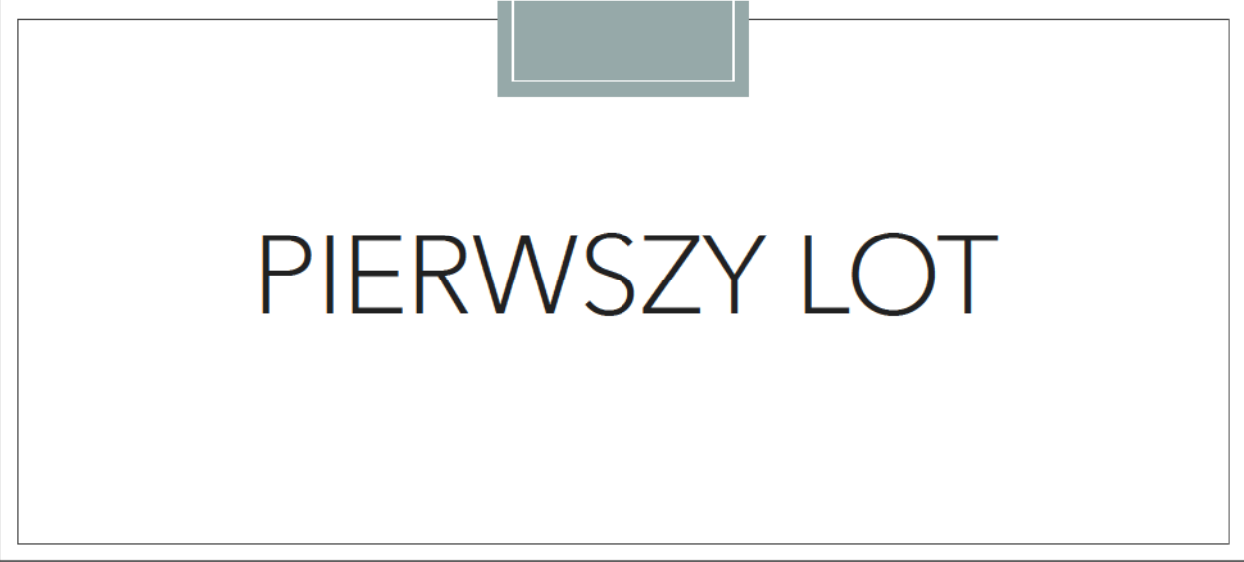

7 kwietnia 1916 r. wstąpił do Polskiej Organizacji Wojskowej. 10 grudnia 1918 r. wcielony został do 29 Pułku Strzelców Kaniowskich. 26 grudnia 1919 r. podczas przenoszenia meldunku został ranny w plecy kulą, po wyleczeniu powrócił na front. 16 sierpnia 1920 r. został poważnie ranny w nogę w bitwie pod Radzyminem. Za udział w niej otrzymał Krzyż Srebrny Orderu Virtuti Militari. Zakażona rana wymagała długiej i uciążliwej rekonwalescencji. Choć Skarżyńskiemu udało się uniknąć trwałego inwalidztwa, to od tej pory utykał na nogę.

Lotnicza kariera Skarżyńskiego zaczęła się w efekcie zbiegu okoliczności, gdyż na skutek niezdolności do dalszej służby w piechocie, jedyną szansę na pozostanie w wojsku znalazł w lotnictwie, chociaż i tam początkowo lekarze wojskowi stawiali mu przeszkody. Po usilnych zabiegach z jego strony, udało mu się jednak uzyskać zgodę na przeniesienie do lotnictwa. 3 maja 1922 r. został zweryfikowany w stopniu porucznika ze starszeństwem z 1 czerwca 1919 r. i 2772. lokatą w korpusie oficerów piechoty.

Skarżyński swoje pierwsze kroki pilotażowe stawiał w Szkole Pilotów w Bydgoszczy. Szkołę ukończył w 1925 r., po czym uzyskał przydział do 1 Pułku Lotniczego w Warszawie. 12 kwietnia 1927 r. został mianowany kapitanem ze starszeństwem z 1 stycznia 1927 r. i 15. lokatą w korpusie oficerów lotnictwa. Od czerwca 1928 r. do stycznia 1930 r. dowodził 12 Eskadrą Liniową. W tym czasie odbył również staż w lotnictwie rumuńskim. Jego ideą stały się wkrótce dalekie przeloty sportowe.

PIERWSZY LOT

**Podczas pierwszego
lotu Skarżyńskiego,
jego samolot się
zapalił, udało mu się
jednak bezpiecznie
wylądować.**

1.02-5.05 1931

Lot dookoła Afryki

92.
ROCZNICA

Skarżyński wraz z por. Andrzejem Markiewiczem wykonał na polskim samolocie PZL Ł.2 (SP-AFA) rajd dookoła Afryki, pokonując dystans 25 770 km i stając się lotnikiem znanym w Polsce, a także na świecie. Trasa przelotu obejmowała m.in. Warszawę, Belgrad, Ateny, Kair, Chartum, Kisumu, Abercon, Elisabethville, Luebo, Léopoldville, Lagos, Abidżan, Bamako, Dakar, Port Etienne, Agadir, Villa Cisneros, Casablancę, Alicante i Paryż. Lot obfitował w wiele problemów z silnikiem, który dwa razy był demontowany z płatownca. W pobliżu miejscowości Ribérac we Francji, doszło np. do urwania tłoka w cylindrze i Skarżyński dokonał trudnego lądowania awaryjnego na zboczu polanki wśród zadrzewionych pagórków. Nie zdecydował się jednak na wymianę poważnie uszkodzonego silnika, chciał wrócić na tym samym, naprawionym.

Kapitan Stanisław Skarżyński (z lewej, z kwiatami) oraz porucznik Andrzej Markiewicz (w pilotce) z małżonką (z prawej), w otoczeniu uczestników uroczystości na lotnisku mokotowskim.

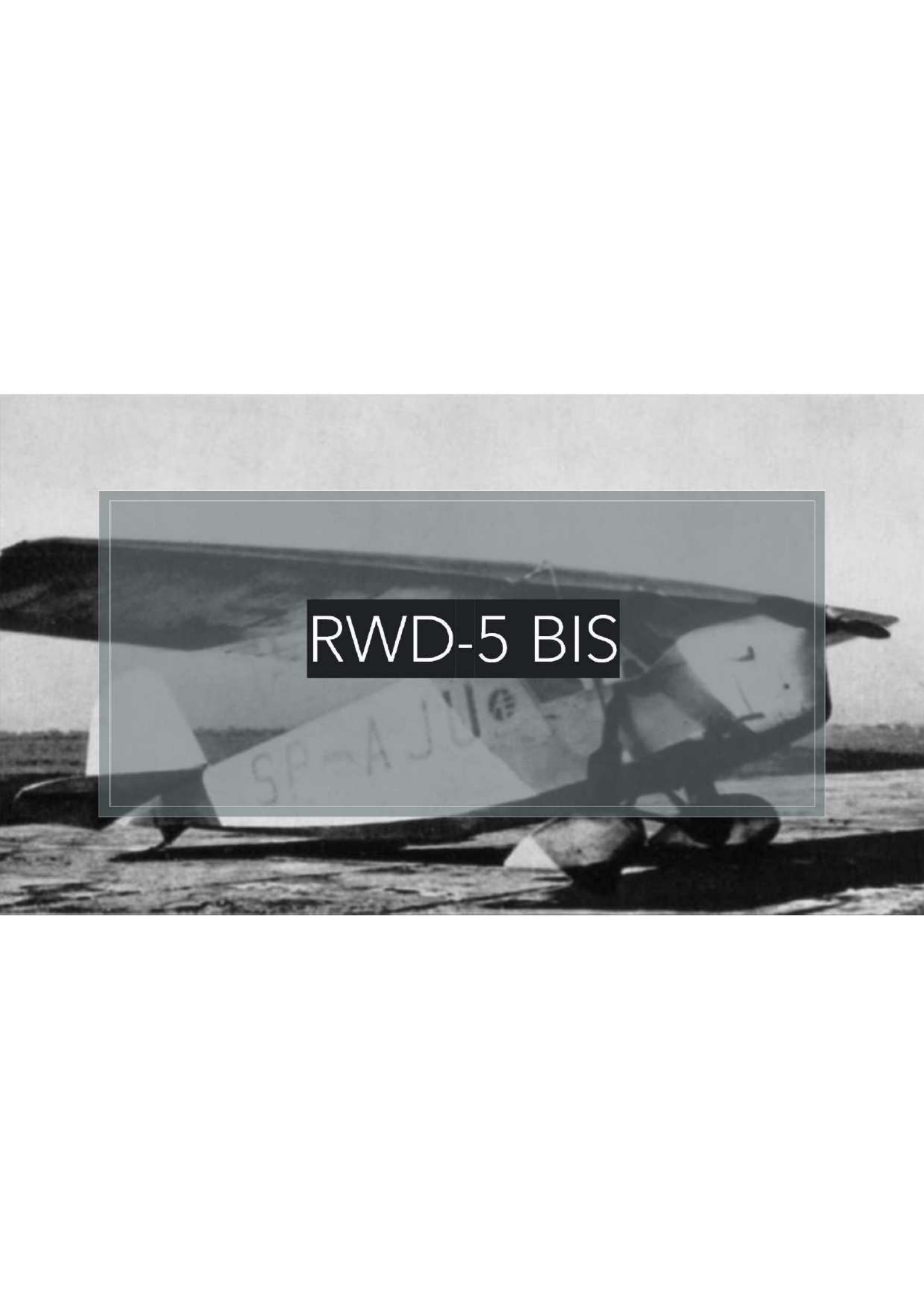
8 MAJA 1933

Lot przez Atlantyk

W tym roku 8 maja mija 90 lat od lotu atlantyckiego Stanisława Skarżyńskiego

8 maja 1933 r. dwa lata po locie nad Afryką dokonało się najbardziej rozpoznawalne wydarzenie związane z Stanisławem Skarżyńskim. 7 maja 1933 r. o godzinie 23:00 Skarżyński rozpoczął swój trwający 20h i 30min lot przez Ocean Atlantycki. Skarżyński leciał samotnie na polskim lekkim samolocie RWD - 5 bis, bez zaawansowanej nawigacji czy też urządzeń wspomagających sterowanie. Stanisław Skarżyński był pierwszym Polakiem, który pokonał Atlantyk przy okazji robiąc to z fasonem. Lot wykonał w garniturze ...

A black and white photograph of a small, single-engine aircraft, identified as an RWD-5 Bis, parked on a runway. The aircraft is a low-wing monoplane with a tailwheel landing gear. The tail section features the registration "SP-AJU" and a small circular insignia. The aircraft is positioned in the lower half of the frame, with a dark, rectangular text box overlaid on its fuselage. The background shows a flat, open landscape under a clear sky.

RWD-5 BIS

RWD-5 bis samolot, który pokonał Atlantyk

Samolot RWD-5 bis to polska konstrukcja, zmodyfikowana wersja RWD-5 z 1931 r. Zaprojektowana przez inżynierów wytwórni DWL (Doświadczalne Warsztaty Lotnicze). Tych samych, którzy stworzyli samoloty RWD-6 i RWD-9, na których Polacy odnieśli zwycięstwa w międzynarodowych zawodach Challenge w 1932 i 1934 r.

Samolot o numerach SP-AJU powstał specjalnie w celu pokonania Atlantyku przez Stanisława Skarżyńskiego. Pamiętać należy, że samoloty RWD należały do klasy samolotów turystycznych i lekkich o masie do 450 kg. Największymi zmianami od oryginału było zlikwidowanie miejsca pasażera, a zamiast niego umieszczono zbiornik paliwa o pojemności 300 l. Dodano zbiorniki w skrzydłach po 113 l każdy. Po udanym locie RWD-5 bis został przetransportowany z powrotem do kraju statkiem. We wrześniu 1939 r. został on zagrabiony skradziony przez wojska radzieckie

8 BAZA LOTNICTWA
TAKTYCZNEGO IM PŁK.
PIL. STANISŁAWA
SKARŻYŃSKIEGO
(JW.1155)

○ JW 1155

8 Baza Lotnictwa Transportowego w Krakowie-Balicach przeznaczona jest do zabezpieczenia i realizacji zadań transportu lotniczego na korzyść jednostek wojskowych Rodzajów Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej oraz dla Polskich Kontyngentów Wojskowych. Zabezpiecza logistycznie wskazane jednostki oraz sojusznice siły wzmocnienia w ramach wsparcia państwa gospodarza w okresie pokoju, kryzysu i wojny. Zgodnie z planem przydziałów gospodarczych 8. BLTr zabezpiecza szereg jednostek i instytucji wojskowych.

HISTORIA JEDNOSTKI

- Lotnisko w Balicach powstało w latach trzydziestych XX wieku jako prywatne lądowisko w majątku Radziwiłłów. Kraków był jednym z trzech ważnych ośrodków formowania się polskiego lotnictwa. Już 7 listopada 1918 roku utworzono tutaj Pierwszą Eskadryllę Bojową, którą rozkazem Organizacji Wojsk Lotniczych z dnia 20.12.1918 roku przemianowano na Piątą Eskadrę. Po wojnie polsko-radzieckiej, rozkazem Naczelnego Dowództwa, z dnia 18 stycznia 1921 roku utworzono w Krakowie 10. Eskadryllę Wywiadowczą, a następnie na podstawie rozkazu Ministra Spraw Wojskowych dotyczącego organizacji pułków lotniczych, sformowano 2. Pułk Lotniczy.
- 1 września 1939 roku nad ranem, wystartowali do lotu bojowego z lotniska polowego w Balicach dwaj znakomici polscy piloci: ppor. pil. Władysław Gnyś i kpt. pil. Mieczysław Medwecki. Po krótkiej potyczce z niemieckimi Ju-87 „Stukas” kpt. pil. Medwecki został zestrzelony w okolicach Morawicy (w pobliżu lotniska Balice). Natomiast ppor. Gnyś odskoczył od przeważającego liczebnie wroga. Kilka minut później, w rejonie Olkusza, zaatakował niemieckie bombowce typu Dornier Do-17 i zestrzelił dwa z nich. Kpt. pil. Mieczysław Medwecki był pierwszym polskim pilotem, poległym w działaniach wojennych 1939 roku.
- W okresie II Wojny Światowej tradycje lotnictwa krakowskiego kontynuował 308. Dywizjon „Krakowski”, utworzony w Wielkiej Brytanii w okresie „Bitwy o Anglię”.
- Po II Wojnie Światowej Balice były bazą Sekcji Lotniczej Wydziałów Politechnicznych AGH oraz Aeroklubu Krakowskiego. Sekcja zakończyła działalność w 1949 roku, a na lotnisku pozostał tylko aeroklub. W 1952 roku Aeroklub Krakowski przeniesiono na lotnisko w Pobiedniku Wielkim. Lotnisko Balice po rozbudowie zostało zajęte przez jednostki lotnictwa wojskowego, przeniesione z lotniska Rakowice-Czyżyny.

Nadanie Patrona

Minister Obrony Narodowej, w rozkazie Nr PF 9/MON z dnia 7 marca 1985 roku, nadal imię ppłk. pil. Stanisława Jakuba Skarżyńskiego dla 13. PLT w Krakowie. Uroczystości związane z nadaniem imienia miały miejsce 15 października 1985 roku.

SALA PAMIĘCI

W 8 BLT znajdują się
sala pamięci
poświęcona m.in
Stanisławowi
Skarżyńskiemu.

Na zdjęciu medal Louisa Bleriota, otrzymany przez Skarżyńskiego w 1936 roku od Międzynarodowej Fundacji Lotniczej (FAI) za przelot nad Atlantyką.

PSEUDONIMY STEFANA SKARŻYŃSKIEGO

- Żmudzin
- Bończa
- Lotnik
- Milczący Kondor

Stefan Skarżyński jako "Milczący Kondor"

- Milczący Kondor to pseudonim nadany mu przez mieszkańców Brazylii po locie transatlantyckim z powodu zachowania i wyglądu Stefana.
- Skarżyński po przylocie ubrany w elegancki garnitur lecąc w "metalowym ptaku" będąc jednocześnie małomównym został określony "Milczącym Kondorem". Pseudonim odnosił się do wrażenia cichego, spokojnego a jednocześnie dostojnego czekającego na odpowiedni moment ptaka.

Dalsza kariera i śmierć Stanisława Skarżyńskiego

- W wrześniu 1939 roku był szefem sztabu lotnictwa Armii "Pomorze".
- W Wielkiej Brytanii 22 kwietnia 1942 r. mianowany został komendantem polskiego personelu bazy RAF w Lindholme, gdzie stacjonowały 304 Dywizjon Bombowy "Ziemi Śląskiej" oraz 305 Dywizjon Bombowy "Ziemi Wielkopolskiej".
- Rozpoczął udział w lotach bombowych jako drugi pilot w 305 Dywizjonie Bombowym
- Stanisław Skarżyński zginął podczas powrotu z wielkiego nalotu na Bremę, który odbył się 26 czerwca 1942 roku. Po trafieniu w silnik bombowiec Vickers Wellington Mk II. musiał lądować na Morzu Północnym u wybrzeża Wielkiej Brytanii. Skarżyński wyszedł jako ostatni, niestety wyszedł na inne skrzydło niż reszta załogi, przez co został zmyty przez falę. Reszta załogi przeżyła.
- Ciało Skarżyńskiego fale morskie wyrzuciły na brzeg holenderskiej wyspy Terschelling, gdzie pochowała je miejscowa ludność. Obecnie spoczywa w kwaterze grobów wojennych Wspólnoty Brytyjskiej na cmentarzu komunalnym w miejscowości West-Terschelling.
- Pośmiertnie Naczelny Wódz mianował go pułkownikiem, a Prezydent RP odznaczył go Krzyżem Komandorskim z Gwiazdą Orderu Odrodzenia Polski.

Vickers Wellington Mk II

- Bombowiec w którym służył Skarżyński podczas 2 wojny światowej w siłach RAFu.
- Używany głównie do nocnych nalotów bombowych oraz zwalczania U-botów.
- Używane przez 300, 301 304 I 305 dywizjon bombowy
- W nocy z 23 na 24 marca 1942 polskie załogi uczestniczyły po raz pierwszy w nalocie na Berlin. Z większych operacji, oprócz nalotu na Kolonię, około 100 polskich Wellingtonów uczestniczyło w nalocie na Bremę z 25 na 26 czerwca 1942r tej nocy podczas powrotu zginął Stanisław Skarżyński

A teraz pora na...
QUIZ

1. Co stało się podczas pierwszego lotu Skarżyńskiego, z jego samolotem?
2. Gdzie znajduje się 8. baza lotnictwa?
3. Jaki był pierwszy wyczyn Skarżyńskiego?
4. Gdzie mieszkał Skarżyński?
5. Którą mamy rocznicę lotu przez Atlantyk?
6. W co był ubrany Skarżyński podczas lotu przez Atlantyk?
7. Kogo imię ma 8. Baza Lotnictwa Transportowego?
8. Dlaczego Skarżyński utykał na jedną nogę?
9. Za co Skarżyński został odznaczony Srebrnym Krzyżem Virtuti Militari V klasy?
10. Jaki dystans miała trasa lotu dookoła Afryki?